

FETU'UTAKI VĀOFI

Ko ha tokotaha feohi vā ofi koe 'o ha taha 'oku 'osi fakapapau'í 'okú ne ma'u 'a e COVID-19 PE na'á ke 'i he feitu'u tatau (Location of interest) mo e tokotaha ko iá pea 'oku lau koe ko ha tokotaha 'oku tu'unga mā'olunga ha'o ala ma'u 'a e vailasí. Ko e me'a eni 'oku 'oku fiema'u ke ke fakahokó.

Nofo fakamavahe'í?

'IO

Nofo 'o fakamavahe'í koe 'i he taimi pē ko ia 'i 'api pe nofo fakamavahe'í 'i ha feitu'u 'oku pule'í 'o 'oua na'a toe sí'í hifo 'i he 'aho 'e 14.

'Oku kamata 'a ho'o 'aho 'e 14 mei he 'aho hili 'a e 'aho na'a ke ofi atu ai ki he tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19.

'Oku 'uhinga 'eni 'oku 'ikai lava ke ke mavahe atu mei ho 'api ke ke 'alu 'o ngāue pe ko ha'o fakamālohisiso. Fakatau pē 'i he 'initaneti' pe kole hao fāмили / kaungāme'a ke nau fakatau ha'o me'atokoni mo ha'o ngaahi faito'o pea tuku atu 'i tu'a 'i ho matapaá.

Kapau 'okú ke nofo mo e tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19, 'e kamata ho'o nofo fakamavahe'í 'i he 'aho hili 'a e mavahe atu 'a e tokotaha koiá mei ho 'api fakafāмили (e.g. 'alu ki he nofo'anga fakamavahe'í 'oku pule'í) pē kuo sai mei he COVID-19.

'I he taimi 'e ní'hi 'oku kole ki he kau Fetu'utaki Vāofi ke nau hiki ki ha nofo'anga 'oku pule'í 'o nofo fakamavahe'í ai. Ko hono 'uhingá ke malu'í 'a e kakai 'oku nau nofo fakataha mo iá.

'Oku 'i ai 'a e tokoni fakapa'anga ma'á e kakai 'oku fiema'u kenau nofo fakamavahe'í koe'uhi ko e COVID-19.

Fakahoko hao sivi?

'Oku ta'etotongi 'a e ngaahi sivi

'IO

'E fiema'u ke fakahoko hao sivi 'i he taimi pē ko iá. 'E to e fiema'u leva koe ke 'ai hao sivi 'i he 'aho hono 5 pea mo e 'aho hono 12 'i he hili 'a ho'o ofi ki he tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19.

'E fiema'u koe ke fakahoko hao ngaahi sivi 'o 'oua 'e to e sí'í hifo he tu'o tolu:

- 'I he taimi pē ko iá, **mo e**
- **'Aho 'e (5)** mei he taimi na'e toki 'osi ai ha'o ofi ki ha tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19, **mo e**
- **'Aho 'e (12)** mei he taimi na'e toki 'osi ai ha'o ofi ki ha tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19.

'I he taimi 'e ní'hi 'oku fiema'u ke to e lahi ange 'a e ngaahi sivi. Hangē ko 'eni, kapau 'oku hā mai meiate koe ha ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19. 'E fakahā atu 'e he Public Health 'a e taimi ke fakahoko ai ho sivi.

Ko e ola 'o e sivi 'oku 'ikai haó: 'Okú ke **ma'u** 'a e COVID-19 ('e telefoni atu 'a e Public Health kiate koe).

'O tatau ai pē neongo na'e 'ikai ma'u mei he ola 'o ho sivi 'okú ke ma'u 'a e vailasi, 'e kei fiema'u atu pē koe ke ke nofo fakamavahe'í kae 'oua kuo talaatu 'e he Public Health te ke lava 'o mavahe atu mei ho 'api.

Ki ha fakamatala fekau'aki mo ha senitā fai'anga sivi, telefoni ki he Healthline 'i he **(0800 358 5453)** pe vakai ki he healthpoint.co.nz/covid-19/

Siofi na'a 'asi mai ha ngaahi faka'ilonga?

'IO

'I he 'aho 'e 14 mei he 'aho na'a ke ofi ai ki he tokotaha 'okú ne ma'u 'a e COVID-19.

Ko e ngaahi faka'ilonga 'o e COVID-19 'e lava ke kau atu ki ai 'a e taha pe lahi ange 'o e ngaahi me'a koeni: *Tale 'oku fo'ou pe ko e tale 'oku to e fakalalahi hake, mofi, nounou e manavá, mamahi e mongá, fofonu, mole fakataimi 'a e lava ke nāmu'í ha me'a/pe ko e ifo 'o e me'akai.*

Ko e kakai 'e ní'hi 'e lava kenau a'usia 'a e: *Fakalele, langa 'ulu, felaangaaki e sinó, ongo'í ninimo, puputu'u, 'ite'ita.*

'E toutou fetu'utaki atu kiate koe 'a e Public Health ke vakai'í 'a e tu'unga 'o ho'o mo'uí mo e mo'ui ola lelei. Talaange kiate kinautolu 'o kapau 'oku 'i ai hao ngaahi faka'ilonga.

Kapau 'okú ke ma'u ha ngaahi faka'ilonga — 'o tatau ai pē kapau kuo ke 'osi sivi pea 'okú ke hao mei he vailasí — 'e fiema'u koe ke ke:

- To e 'ai hao sivi 'i he taimi pē ko iá, **pea**
- Kei fakakakato pē 'a e 'aho ko ia 'e 14 'oku fiema'u ki he nofo fakamavahe'í — 'o tatau ai pē kapau 'oku 'asi mai mei he ola 'o hao to e sivi 'oku 'ikai teke ma'u 'a e vailasí.

'Oku fiema'u 'a e kakai 'oku mou nofo fakatahá ke nau fai ha me'a?

'IO

'E fiema'u ke nau nofo ma'u 'i 'api 'o 'oua 'e toe sí'í hifo 'i he 'aho 'e 5.

Ko e ngaahi mēmipa kotoa pē 'o e 'api* kuo pau ke nau nofo ma'u 'i 'api kae'oua kuo ma'u mai ha sivi 'aho hono 5 'o ha tokotaha na'e 'i ha feitu'u 'oku fai ki ai ha tokanga (location of interest) 'oku 'ikai ke ne ma'u (negative) 'a e vailasí.

'Oku 'uhinga 'eni 'e 'ikai lava ke mavahe atu mei 'api ha taha mei he 'api hono kotoa 'i ha fa'ahinga 'uhinga pē. Kimu'a pea toki lava 'eni, kole hao ngaahi kaungāme'a pe fāмили ke naut uku atu ha me'atokoni pe ngaahi faito'o 'i tu'a 'i ho matapaá pe ko ha'o fakatau 'i he 'initaneti.

'Oku 'ikai fiema'u ke fakahoko ha sivi ia 'o e kau mēmipa 'o e 'api tukukehe kapau 'e hā mai hanau ngaahi faka'ilonga pe 'oku kole atu 'e ha kau ngāue ki he mo'ui lelei ke fakahoko hanau sivi.

*Kapau ko ha tokotaha ngāue koe ia ki he mo'ui lelei, 'e 'ikai ala kaunga atu 'eni ia. Kātaki 'o vakai'í 'eni ki he Healthline

Nofo fakamavahe'í kae'oua kuo faka'atā koe 'e he Public Health (Va'a Ngāue ki he Mo'ui Lelei 'a e Kakai).

Telefoni ki he Healthline kapau 'oku hā mai hao ngaahi faka'ilonga pe fiema'u ha fale'í: Taila 'a e **0800 358 5453**. Kapau 'oku faingata'a'ia 'a ho'o mānavá, telefoni ki ha me'alele 'a e falemahakí: Taila 'a e 111.